

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 22. novembra 2021. godine
Ref. br.:RK 1901/21

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju KI110/20

Podnosilac

Et-hem Bokshi

**Ocena ustavnosti presude Plm.br. 76/2020 Vrhovnog suda
od 8. aprila 2020. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija i
Nexhmi Rexhepi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Et-hem Bokshi iz Đakovice (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), koga zastupa Ylli Bokshi, advokat iz Đakovice.
2. Sud primećuje da je ova ista presuda Vrhovnog suda takođe osporena u predmetu KI 108 20 gde je podnosilac zahteva Luan Kazazi.

Osporena odluka

3. Podnosilac zahteva osporava presude Plm.br. 76/2020 Vrhovnog suda od 8. aprila 2020. godine, a u vezi sa presudom Apelacionog suda Kosova PA1.br. 1265/2019 od 12. novembra 2019. godine i presudom Osnovnog suda u Djakovici P.br. 540/13 od 06. juna 2019. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporene presude kojom su podnosiocu zahteva, prema njegovim tvrdnjama, povređena prava zagarantovana članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), u vezi sa članom 6 (1) (Pravo na pravično suđenje) Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP), kao i članom 1. Protokola br. 1. (zaštita imovine) EKLJP-a.

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na stavovima 1 i 7, člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članovima 22. [Procesiranje podnesaka], 47. [Individualni zahtevi] i 48. [Tačnost podneska] Zakona o Ustavnom sudu br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 32. [Podnošenje podnesaka i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

6. Dana 9. jula 2020. godine, podnosilac je podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
7. Dana 14. jula 2020. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Bajram Ljatifi za sudiju izvestioca u prvom zahtevu, i Veće za razmatranje u prvom zahtevu, sastavljeno od sudija: Bekim Sejdiu (predsedavajući), Selvete Gërzhaliu Krasniqi i Gresa Caka Nimani.
8. Dana 21. jula 2020. godine, predsednica Suda je skladu sa pravilom 40 (1) Poslovnika naložila spajanje zahteva KI108/20 i KI110/20, zbog činjenice da se kako u prvom tako i u drugom podnesku radi o jednom te istom sudskom procesu Samim tim, sudija izvestilac i sastav Veća za razmatranje u oba slučaja ostaju isti, kao i u zahtevu KI108/20.
9. Dana 10. avgusta 2020. godine, Sud je obavestio podnosioc o spajanju zahteva i ujedno je tražio od podnosioca zahteva da popune službenu formu zahteva i dostave ih Sudu, istog datuma Sud je kopiju zahteva prosledio Vrhovnom sudu.
10. Dana 17. maja 2021. godine, na osnovu stava 5. člana 114. [Sastav i mandat Ustavnog suda] Ustava i pravila 12 (Izbor predsednika i zamenika predsednika) Poslovnika o radu, sudija Gresa Caka-Nimani je izabrana za predsednicu Ustavnog suda. Na osnovu stava 4 pravila 12 Poslovnika o radu i odluke Suda br.KK-SP 71-2/21, utvrđeno je da će sudija Gresa Caka-Nimani preuzeti funkciju predsednice Suda nakon završetka mandata aktuelne predsednice Suda Arte Rama-Hajrizi, 26. juna 2021. godine.

11. Dana 25. maja 2021. godine, na osnovu tačke 1.1 stava 1. člana 9. (Prevremeni istek mandata) Zakona i pravila 7 (Ostavka na dužnost sudije) Poslovnika o radu, sudija Bekim Sejdiu je podneo ostavku na mesto sudije pred Ustavnim sudom.
12. Dana 27. maja 2021. godine, predsednica Suda, Arta Rama-Hajrizi, je odlukom KSH 108/20, imenovala sudiju Remzije Istrefi Peci za člana Veća za razmatranje umesto sudije Bekima Sejdiu.
13. Dana 31 maja 2021. godine, predsednica Suda, Arta Rama-Hajrizi, je odlukom br. KK 160/21 odredila da sudija Gresa Caka-Nimani bude imenovana za predsedavajuću u Većima za razmatranje u slučajevima gde je imenovana za članicu Veća, uključujući i trenutni slučaj.
14. Dana 26. juna 2021. godine, na osnovu stava 4, pravila 12 Poslovnika o radu i odluke Suda br. KK-SP 71-2/21, sudija Gresa Caka-Nimani je preuzela dužnost predsednice Suda, dok je na osnovu tačke 1.1 stava 1, člana 8. (Istek mandata sudije) Zakona, predsednica Arta Rama-Hajrizi okončala mandat predsednice i sudije Ustavnog suda.
15. Dana 30. avgusta 2021. godine, Sud je, s obzirom da nije bilo odgovora na prethodno poslati dopis od 10. avgusta 2020. godine, ponovo je poslao dopis podnosiocu zahteva u kojem je podnosilac obavešten o registraciji zahteva i ponovo je zatražio od njega da popune obrazac zahteva.
16. Dana 10. septembra 2021. godine, podnosilac zahteva je odgovorio Sudu na dopis od 30. avgusta 2021. godine i priložio Sudu popunjeni obrazac zahteva Ustavnog suda Kosova, dok sto se tiče predmeta KI 108 20 podnosilac nije odgovorio sudu na poslati zahtev.
17. Dana 7. oktobra 2021. godine, Sud je u skladu sa pravilom 40 (3) Poslovnika odlučio da se zahtevi KI108/20 i KI110/20 razmatraju odvojeno, kao individualni slučajevi, sa istim sudijom izvestiocem i Većem za razmatranje.
18. Dana 12. oktobra 2020. godine, Sud je obavestio podnosioca zahteva u slučajevima KI108/20 i KI110/20 i Vrhovni Sud o razdvajanju zahteva.
19. Dana 3. novembra 2021. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i većinom glasova preporučilo Sudu neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

Postupci koji su se vodili pred poreskom administracijom Kosova zbog ne izmirivanja poreskih obaveza

20. Neutvrđenog datuma, Poreski Autoritet Kosova (u daljem tekstu PAK) je nakon izvršene inspekcije i obračun dodatnog poreza kontrolom, identifikovao neregularnost u registraciji i prijavljivanju prihoda za fiskalnu 2008, 2009, 2010 i 2011. godine kod privrednog subjekta NPT „Marigona“ u suvlasništvu podnosioca zahteva, shodno tome PAK je o svojim nalazima obavestio podnosioca zahteva i obavezao ga na izmirivanje poreskih obaveza

identifikovanim nakon inspekcije i plaćanjem novčane kazne za učinjeni prekršaj.

21. Dana 12. marta 2012. godine, na obaveštenje PAK-a podnosilac zahteva je uložio žalbu, Veću za Žalbe PAK zbog, nepravilne primena zakonskih odredbi, pogrešno i nepotpuno utvrđivanog činjeničkog stanja i nepravilno sprovedenog postupka.
22. Dana 2. maja 2012. godine, Žalbeno veće PAK-a je odlukom br. 57/2012 delimično usvojilo žalbu podnosilac zahteva na način da je iznos dugovanja umanjen za period za fiskalne godine 2008, 2009 i 2010, dok je za preostali period dug potvrđen kao i novčana kazna zbog utvrđene nepravilnosti tokom kontrole.

Postupci koji su se vodili pred redovnim sudovima po pitanju krivične odgovornosti podnosioca zahteva

23. Dana 25. marta 2015. godine, Osnovno tužilaštvo u Đakovici, je podiglo optužnicu sa brojem PP/II.br. 756/2013 protiv podnosioca zahteva, zbog krivičnog dela izbegavanje plaćanja poreza za period januar 2007. godine do maja 2011. godine na ime privrednog subjekta NPT „Marigona“ u suvlasništvu podnosioca zahteva .
24. Dana 11. aprila 2019. godine, Osnovni sud u Đakovici (u daljem tekstu Osnovni sud) je presudom (P.br.540/13) proglasio krivim podnosioca zahteva jer je tokom 2009. godine, do maja 2011. godine, u svojstvu direktora i suvlasnika subjekta NPT „Marigona“ SH.P.K. sa sedištem u Djakovici, izbegavao prijavljivanje i plaćanje poreza o svojoj delatnosti u biznisu NPT „Marigona“ SH.P.K., na način da nije pokazan realni promet koji su imali u okviru poslovnih aktivnosti i na ovaj način je Poreskoj Administraciji Kosova (u daljem tekstu PAK) prouzrokovana šteta, što se tiče vremenski period januar. 2007. godine do kraja 2008. godine, sud je utvrdio apsolutno zastarevanje krivičnog gonjenja.
25. Neutvrđenog datuma, Podnosilac zahteva je na presudu Osnovnog suda, (P.br.540/13) od 11. aprila 2019. godine podneo žalbu Apelacionom sudu između ostalog podnosilac zahteva svoju žalbu zasniva na navodu da je tokom celog postupka stalno potencirao na protivljenju protiv optužnice u smislu roka koji se tiče podizanja optužnice, podnosilac je takođe osporavao i zaključke i nalaze veštaka angažovanog u njegovom predmetu i sve to potkrepljujući, “ *bitnim povreda odredbi parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primene materijalnog prava.*”,.
26. Dana 12. novembra 2019. godine, Apelacioni sud je presudom (PA 1. br. 1265/2019) odbio, kao neosnovanu, žalbu podnosioca zahteva i u potpunosti potvrdio presudu Osnovnog suda.
27. U obrazloženju dela presude Apelacioni sud koji se tiče blagovremenosti istražnog postupka odnosno roka za podizanje optužnice se navodi, “ *Optužnica je podignuta u roku od godinu dana, onako kako se predviđa članom 69. Specijalnog zakona 03/L – 222 o poreskoj administraciji i postupcima, zato što je rešenje o pokretanju istrage PP/ II. br. 756/2012 doneto dana 14.05.2013.*

god., dok je optužnica PP/ II. br. 756/2012 predata sudu dana 14.11.2013. god. a što znači da je bilo u roku od godinu dana, shodno članu 69. Zakona br. 03/L – 222 o poreskoj administraciji i postupcima, dok u vezi sa optužnicom PP/ II. br. 756/2012 od 25.03.2015. god. ovaj sud ocenjuje da se ne bavimo sa dve optužnice onako kako navode branioci optuženih u žalbama, jer se iz dopisa tužilaštva od 25.03.2015. god. utvrđuje da je samo ispravljena tehnička greška u vezi sa pravnom kvalifikacijom krivičnog dela, stoga žalbeni navodi što se tiče suštinskih povreda krivičnog postupka su neosnovani.”.

28. U obrazloženju dela presude Apelacioni sud koji se tiče osporavanja zaključka finansijskog veštaka A. Sh., Apelacioni sud navodi, “*veštaka A.Sh., koji je tokom sudske rasprave izjavio da: . Prvostepeni sud je svedočenju veštaka A. Sh. poklonio potpunu veru zato što je isto i u skladu sa svedočenjima svedoka, a što se tiče pitanja da nije bila sporna činjenica da su optuženi kao suvlasnici biznisa „Marigona“ izbegli plaćanje poreza, prvostepeni sud je poklonio punu veru veštaku zato što je isti na veoma jasan način objasnio nalaze i mane u izveštaju PAK-a i na osnovu dokumentacije koja je pružena od Tužilaštva kao i izveštaja inspektora PAK-a, isti je izvršio i elaboraciju za neplaćanje poreza i obaveza koji su se sakupili godinama od strane poslovnog subjekta „Marigona“, od 2005. godine do 2010. godine i isti je predstavio svoje veštačenje i na tabelarnom obliku utaju poreza od strane poslovnog subjekta „Marigona“, kojem je veštačenju prvostepeni sud takođe poklonio veru.*
29. Neodređenog datuma, podnosilac zahteva je podneo Vrhovnom sudu zahtev za zaštitu zakonitosti zbog suštinskih povreda odredbi krivičnog postupka, pogrešnog i nepotpunog utvrđivanja činjeničnog stanja i povrede krivičnog zakona, pokrećući iste navode kao i u postupku pred Apelacionim sudom u vezi sa rokom koji se tiče podizanja optužnice odnosno sprovođenja istražnog postupka kao i nalaza veštaka.
30. Dana 10. marta 2020. godine, Kancelarija glavnog državnog tužioca je podneskom KMLP. II. br. 44/2020 predložila da se zahtev podnosioca za zaštitu zakonitosti odbije kao neosnovan.
31. Dana 8. aprila 2020. godine, Vrhovni sud je presudom PML. br. 76/2020 odbio podnosiočev zahtev za zaštitu zakonitosti koji je podneo protiv presude drugostepenog suda od 12. novembra 2019. godine i presude prvostepenog suda od 11. aprila 2019. godine. Godine.
32. U obrazloženju dela presude Vrhovnoga sud koji se tiče blagovremenosti istražnog postupka odnosno roka za podizanje optužnice se navodi, “*, ovaj sud ocenjuje da ova tvrdnja branilaca osuđenih je neosnovan pošto optužnica je podignuta u zakonskom roku u skladu sa članom 69. Posebnog zakona br. 03/L-222 o Poreskoj Administraciji i procedure, jer rešenje za pokretanje istraga je doneta 14.05.2013. godine, a optužnica je podignuta 14.11.2013. godine, što znači u roku od jedne godine u skladu sa članom 69. ovog Zakona. Što se tiče druge optužnice od 25.03.2015. godine za koju tvrdi odbrana, ovo ne stoji jer iz spisa predmeta proizilazi da dokumentom tužilaštva od 25.03.2015. godine, potvrđuje se da je samo ispravljena tehnička greška što se tiče pravne kvalifikacije krivičnog dela i nije reč o drugoj optužnici, prema tome, tvrdnje*

vezane sa suštinskim povredama odredbi krivičnog postupka su neosnovane.
”

33. U obrazloženju dela presude Vrhovnog sud koji se tiče osporavanja zaključka finansijskog veštaka A. Sh., Vrhovni sud navodi podnosilac, “*nije naveo razlog koji bi konstatovali protivrečnosti veštačenja stručnjaka i njegove protivrečnosti kakao se tvrdi od odbrane, zbog ovoga sud je pravično utvrdio da određivanje drugog stručnjaka je bilo nepotrebno za ovu krivičnu stvar i u skladu sa članom 142. ZKPK-a, sud može odrediti drugog stručnjaka ako se podaci i nalazi stručnjaka suštinski razlikuju ili kada se njihovi nalazi su nejasni, nepotpuni ili u kontradikciji sa samim sobom ili razmotrenim okolnostima a ako se ovi nedostaci ne mogu izbeći ponovnim preispitivanjem stručnjaka, može se tražiti mišljenje drugih stručnjaka, a u konkretnom slučaju, sud je pravično procenio da odbrana nije dala dovoljno razloga što se tiče kontradikcija ili nalaza stručnjaka Ali Shunjaku i nije bilo nekog drugog stručnjaka u vezi sa ovim pitanjem, zato je odbio predlog odbrane kao neosnovan i tvrdnja da je prekršen princip „jednakosti oružja“ proizilazi da je neosnovan jer se ne radi o nikakvom kršenju jednakosti.*

Navodi podnosioca

34. Podnosilac zahteva navodi da su osporenim presudama redovnih sudova povređena njihova prava zagarantovana članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav) i članovima 6. (Pravo na pravično suđenje) i članom 1. Protokola br. 1. (Zaštita imovine) Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP).

Navodi o povredi člana 31. Ustava i članom 6. EKLJP-a u vezi sa načelom Ne bis in idem

35. Kršeno je osnovno načelo: *Ne bis in idem* iz dva razloga i to, a) U članu 69. predviđa se vremensko trajanje istrage krivičnih dela u oblasti poreza za završavanje istrage prema poreskom krivičnom delu je **jedna godina** sa mogućnošću daljeg produživanja takvog dodatnog potrebnog vremena i opravdana sa složenošću slučaja sa odlukom sudijske za prethodni postupak. U ovoj stvari nije sporno da nije podnet zahtev za produžavanje roka za istrage i pošto su istrage trajale duže od jedne godine, prema bilo kakvoj optužnici. Ova odredba osim da je **lex specialis** za poreska krivična dela, povoljnija je za okrivljenog i ovo se mora primeniti. **Na osnovu gore navedenih, istraga je trebalo prestati, član 159. stav 1, ZKPRK-a** i b) Sledeće kršenje po ovom osnovu stoji u činjenici da pri Pak-u je sproveden kazneni postupak Zakona o Poreskoj administraciji Kosova [...] Zbog nepravilnosti na koje se naišlo u kontrolama u poslovnom subjektu „N.T.B. „B-Marigona“ sa NRB 600204292, izdata je novčana kazna u iznosu od 1.000,00 € prema Zakonu 03/L-222, član 53. stav 2.4. [...]Kontrole PAK-a, argumentuje se da je PAK razmotrio kaznu-novčanu kaznu, znači, sankciju, a sa druge strane argumentuje da krivični se postupak mora sprovoditi u skladu sa Zakonom br. 04/L-030 o odgovornostima pravnih lica za krivična dela.

36. Kada je reč o kršenju načela *Ne bis in idem*, podnosilac zahteva se poziva i na praksu ESLJP-a, a konkretno na predmete *Maresti protiv Hrvatske* presuda od 25. juna 2009., koja razrađuje primene načela *Ne bis in idem*.

Navodi o povredi člana 31. Ustava i članom 6. EKLJP-a u vezi sa načelom jednakosti oružja

37. Osporeni izveštaj veštačenja je donet od jednog pristrasnog veštaka, jer podnosilac zahteva nije imao efektivne mogućnosti učestvovanja u proces izrade izveštaja veštačenja, odbijanje zahteva za određivanje novog veštačenja uopšte nije obrazloženo, podnosiocu zahteva je kršeno načelo „jednakosti oružja“.

Navodi o povredi člana 31. Ustava i članom 6. EKLJP-a u vezi pogrešnim ili proizvoljnim načinom primene zakonskih odredbi

U istražnom postupku koje su prethodile Krivičnoj prijavi PAK-a, i tokom istraga od strane Državnog tužilaštva, nije postupljeno u smislu člana 122. stav 2 i 132. stav 5.7 ZKPRK-a, stav 5. ZKPRK-a, takva radnja predstavlja arbitrarnost i ovo suđenje učini nepravičnim i nekorektnim, odnosno, takav postupak predstavlja kršenje člana 6 § 1 EKLJP-a (Pravo na pravično suđenje).

38. Podnosilac zahteva je ove navode u vezi sa rokom koji se tiče podizanja optužnice odnosno sprovođenja istražnog postupka, kao i nalaza veštaka je takođe pokrenuo i pred Apelacionim i Vrhovnim sudom.

Navodi o povredi člana članom 1. Protokola br. 1. EKLJP

39. Podnosilac zahteva samo navodi povredu člana 1. Protokola br. 1. EKLJP ali istu ne obrazlaže niti objašnjava kako je do povrede ovog članova došlo.
40. Podnosilac zahteva predlaže Sudu da se njegov zahtev proglasi prihvatljivim, da se utvrdi povreda člana 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP, kao i povreda člana 1. Protokola br. 1. EKLJP; i da se osporene presude redovnih sudova proglase ništavnim.

Relevantne ustavne i zakonske odredbe

Ustav Republike Kosovo

[...]

Član 31

[Pravo na pravično i nepristrasno suđenje]

- 1. Svakom se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih.*
- 2. Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama ili za bilo koje krivično gonjenje koje je pokrenuto*

protiv njega/nje, u razumnom roku, od strane nezavisnog i nepristrasnog, zakonom ustanovljenog, suda.

Evropska konvencija o ljudskim pravima

Član 6 (Pravo na pravično suđenje)

1. Prilikom utvrđivanja građanskih prava i obaveza ili osnovanosti bilo kakve krivične optužbe protiv njega, svako ima pravo na pravično suđenje i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim, zakonom ustanovljenim sudom. Presuda se izriče javno, ali se novinari i javnost mogu isključiti s čitavog ili jednog dela suđenja u interesu morala, javnog reda ili nacionalne sigurnosti u demokratskom društvu, kada to nalažu interesi maloletnika ili zaštite privatnog života strana u sporu, ili kada to sud smatra izričito neophodnim zato što bi u posebnim okolnostima publicitet mogao naneti štetu interesima pravde.

[...]

Protokol br I uz Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda

Član 1. Zaštita imovine

Svako fizičko i pravno lice ima pravo na neometano uživanje svoje imovine. Niko ne može biti lišen svoje imovine, osim u javnom interesu i pod uslovima predviđenim zakonom i opštim načelima međunarodnog prava.

[...]

Zakon br. 03/L-222 o Poreskoj Administraciji i Postupcima od 12. jula 2010

[...]

Član 69

Trajanje istražnog postupka kod krivičnih dela u vezi sa porezom

Rok za završetak istrage krivičnog dela poreza je od godinu dana sa mogućnošću daljeg proširenja takvih dodatno vreme ako je potrebno i opravdano složenosti predmeta na osnovu odluke pretpretresni sudija.

Ocena prihvatljivosti zahteva

41. Sud prvo ocenjuje da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti, koji su utvrđeni u Ustavu i dalje propisani u Zakonu i Poslovniku.

42. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji utvrđuju:

Član 113.
[Jurisdikcija i ovlašćene strane]

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.

[...]

43. Sud u nastavku razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su dalje propisani u Zakonu, odnosno članovima 47, 48. i 49. Zakona, koji utvrđuju:

Član 47.
[Individualni zahtevi]

“1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva”.

Član 48.
[Tačnost podneska]

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori”.

Član 49.
[Rokovi]

“Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku. U svim ostalim slučajevima, rok počinje na dan javnog objavljivanja odluke ili akta...”.

44. Što se tiče ispunjenja gore navedenih uslova, Sud ocenjuje da je podnosilac zahteva: 1) legitimišu kao ovlašćena strana, u smislu člana 113.7 Ustava; 2) da isti osporava ustavnost akta javnog organa, odnosno presudu Vrhovnog suda Plm.br. 76/2020 Vrhovnog suda od 8. aprila 2020. godine; 3) da je iscrpeo sva raspoloživa pravna sredstva, u smislu druge rečenice člana 113.7 Ustava i stava 2. člana 47. Zakona; 4) da je jasno naglasili prava zagarantovana Ustavom i EKLJP, koja su im navodno povređena, i precizirali akt javnog organa čiju

ustavnost osporavaju, u skladu sa zahtevima iz člana 48. Zakona; i 5) da je podneo zahtev u zakonskom roku od četiri (4) meseca koji je predviđen u članu 49. Zakona.

45. Međutim, Sud takođe uzima u obzir i zahteve iz pravila 39. [Kriterijum o prihvatljivosti] odnosno potpravila (2) Poslovnika, koje utvrđuje:

Pravilo 39.
[Kriterijum o prihvatljivosti]

“(2) Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim, ako je zahtev očigledno neosnovan, jer podnosilac nije dovoljno dokazao i potkrepio tvrdnju”.

46. Sud prvo primećuje gore navedeno pravilo, zasnovano na sudskoj praksi Evropskog suda za ljudska prava (u daljem tekstu: ESLJP) i Suda, omogućava poslednje navedenom da proglasi zahteve neprihvatljive iz razloga koji se odnose na meritum slučaja. Tačnije, na osnovu ovog pravila, Sud može da proglasi zahtev neprihvatljivim na osnovu i nakon ocene njegovog merituma, odnosno ako isti smatra da je sadržaj zahteva očigledno neosnovan na ustavnim osnovama, kao što je propisano u stavu 2. pravila 39 Poslovnika.
47. Na osnovu sudske prakse ESLJP-a, ali i Suda, zahtev se može proglasiti neprihvatljivim kao *“očigledno neosnovan”* u celini ili samo u odnosu na određeni navod koji zahtev može sadržati. S tim u vezi, bilo bi tačnije kada bi se o istima govorilo kao o *“očigledno neosnovanim navodima”*. Poslednje pomenuti se na osnovu sudske prakse ESLJP-a mogu svrstati u četiri posebne grupe: (i) navodi koji se kvalifikuju kao navodi *“četvrtog stepena”*; (ii) navodi koje karakteriše *“jasno ili očigledno odsustvo povrede”*; (iii) *“nepotkrepljeni ili neobrazloženi”* navodi, i na kraju, (iv) *“haotični ili nategnuti”* navodi (vidi predmete ESLJP-a *Kemmachev protiv Francuske*, predstavka br. 17621/91, kategorija (i), *Mentzen protiv Litvanije*, predstavka br. 71074/01, kategorija (ii) i *Trofimchuk protiv Ukrajine*, predstavka br. 4241/03, kategorija (iii)).
48. Sud će prilikom ocene gornjih navoda primeniti standarde sudske prakse ESLJP-a, u skladu sa kojom je, na osnovu člana 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava, dužan da tumači osnovna prava i slobode zagarantovane Ustavom.
49. Sud podseća da su okolnosti konkretnog slučaja povezane sa krivičnim postupkom koji je vođen protiv podnosioca zahteva u vezi sa utajom poreza odnosno neprikazivanja stvarnog prometa koji je ostvario u okviru obavljanja delatnosti privrednog subjekta PKP „Marigona“ koji je u suvlasništvu podnosioca zahteva. Povodom ovog slučaja najpre je pokrenut aministrativni postupak pred PAK koja je zbog ne prikazivanja stvarnog prometa koji je ostvario u okviru obavljanja delatnosti obavezali na plaćanje tog dela poreza na prihod i novčano kaznila privredi subjekta PKP „Marigona“ u suvlasništvu podnosioca zahteva, nakon toga je povodom istog prestupa, Osnovno tužilaštvo u Đakovici je podiglo optužnicu, protiv podnosioca zahteva i njegovog poslovnog partnera, zbog krivičnog dela izbegavanje poreza u saizvršilaštvu. Ovaj krivični postupak koji bio predmet sudske kontrole, pri čemu je prvo, Osnovni sud oglasio podnosioca zahteva i njegovog poslovnog partnera krivim zbog izvršenja

krivičnog dela, zbog čega im je izrekao novčanu i uslovnu zatvorsku kaznu. U žalbenom postupku, Apelacioni sud je odbio, kao neosnovanu, žalbu podnosioca zahteva i u potpunosti potvrdio presudu Osnovnog suda. Takođe je i Vrhovni sud povodom zahteva za zaštitom zakonitosti odbacio zahtev podnosioca zahteva, pri tome nalazeći da su presude nižestepenih sudova pravična i zakonita.

50. Sud podseća da podnosilac zahteva iznose navode koji se odnose na: i. povredu prava zagaranovanog članom 31. Ustava i člana 6. EKPLJ u vezi sa načelom *ne bis eiden* ; ii. povredu prava članom 31. Ustava i člana 6. EKPLJ u vezi sa načelom *jednakosti oruzija* ; iii. povredu prava zagaranovanog članom 31. Ustava i člana 6. EKPLJ u vezi sa vezi pogrešnim ili proizvoljnim načinom primene zakonskih odredbi i iv. povredu prava zagaranovanih člana 1. Protokola 1. EKLJP-a.

i. Ocena Suda povodom navoda o povredi prava zagaranovanog članom 31. Ustava i člana 6. EKPLJ u vezi sa načelom *ne bis in idem*

51. Sud podseća da je načelo *ne bis in idem* zagaranovano članom 34. [Pravo Lica da mu se ne Sudi dva Puta za Isto Krivično Delo] Ustava koji propisuju:

“Niko se ne može kazniti više od jednog puta za isto krivično delo.”

52. Sud je analizirajući prvi deo navoda podnosioca zahteva u vezi sa načelom *ne bis in idem*, zapazio, da je što se tiče ovog navoda podnosioca zahteva u vezi sa podizanjem optužnice nakon roka predviđanog zakonom, ovim navodima se takođe bavio i Vrhovni sud koji je u svojoj presudi naveo, “*da je na osnovu člana 69. Zakona br. 03-1-222 o Poreskoj administraciji i proceduri predviđeno da vremensko trajanje istrage krivičnih dela u oblasti poreza za završavanje istraga prema poreskom krivičnom delu je jedna godina sa mogućnošću daljnjeg produženja tog potrebnog dodatnog vremena i opravdano složenosti slučaja.*” .
53. Uzimajući u obzir činjenicu da je ovim navodima podnosilac zahteva pokrenuo pitanje zakonitosti odluka redovnih sudova, Sud napominje da će obrazloženje ovog dela navoda podnosioca zahteva dati u delu koji se tiče dela navoda podnosioca koji se odnose na ostale navode podnosioca u veza sa pogrešnom primenom i tumačenje zakona.
54. Što se tiče drugog dela navoda podnosioca u vezi sa povredom načela *ne bis in idem* jer je on već jednom bio novčano kažnjen u administrativnom postupku za isto delo. Sud konstatuje da se u ovom predmetu radi o dva različita postupka koja su pokrenuta zbog ne prikazivanja stvarnog prometa odnosno utaje poreza.
55. Podnosiocu zahteva je u Administrativnom i Krivičnom postupku utvrđena odgovornost za protivpravno ponašanje na osnovu različitih zakonskih normi i pravne kvalifikacije. Obaveza plaćanja poreza izrečena podnosiocu u administrativnom postupku i kazna izrečena podnosiocu u krivičnom postupku imaju različitu svrhu, utvrđivanje obaveze plaćanja poreza (javnog dugom) u administrativnom postupku ne može se smatrati kaznom već javnim dugom podnosioca prema državi za šta je Vrhovni sud obrazložio da je “*krivični zakon pravično primenjen kada su osuđeni E. B. i L. K. proglašeni krivi za krivično*

delo izbegavanje poreza iz člana 249. stav 2, vezano sa stavom 1, vezano sa članom 23. ZKP -a, jer se u radnje osuđenih formiraju svi osnovni elementi krivičnog dela za koju su proglašeni krivim, s toga tvrdnje branilaca osuđenih što se tiče povreda krivičnog zakona proizilaze da su neosnovane”

56. Vođenje ova dva postupka bilo je predviđeno za podnositelja i podnosilac je od početka znao ili je morao znati da je prijavljivanje dobiti i sledstveno tome plaćanja poreza (plaćanja javnog duga) kao i krivično gonjenje moguće.
57. Stoga, Sud ocenjuje da, iako je delo protivpravnog ponašanja podnosioca zahteva u Administrativnom kao i u Krivičnom postupku proizilazi iz identičnih činjenica i istog događaja, navodi podnosioca o povredi načela *ne bis in idem* na osnovu gore iznešenog očigledno su neosnovani jer su kao što se iz gore izloženog može zaključiti, po istom pitanju vođena dva postupka kao administrativni tako i krivični a u vezi sa protiv pravnim ponašanjem podnosioca i to na osnovu različitih zakonskih normi i pravne kvalifikacije.
58. Shodno tome, Sud zaključuje navodi podnosioca zahteva o povredi prava na fer i pravično suđenje zagarantovanih članom 31. Ustava zbog povrede načela *ne bis in idem* su (ii) navodi koji se kvalifikuju kao navodi „očigledni ili jasni nedostatak povreda“; i kao takvi, ovi navodi podnosioca zahteva su očigledno neosnovani na ustavnim osnovama, kao što je propisano u stavu (2) pravila 39.

ii. Ocena Suda povodom navoda o povredi prava zagarantovanog članom 31. Ustava i člana 6. EKPLJ u vezi sa načelom jednakosti oružja

59. Sud podseća da navodi podnosioca zahteva u vezi sa načelom jednakosti oružaja, podnosilac zahteva povezuje sa „Osporeni izveštaj veštačenja je donet od jednog pristrasnog veštaka, jer podnosilac zahteva nije imao efektivne mogućnosti učestvovanja u proces izrade izveštaja veštačenja, odbijanje zahteva za određivanje novog veštačenja uopšte nije obrazloženo, podnosiocu zahteva je kršeno načelo „jednakosti oružja“.
60. U konkretnom slučaju, Sud smatra da se prema članu 6. stav 3. tačka d) EKLjP ne daje stranci neograničeno pravo da saslušava svedoke, ili da izvodi druge dokaze pred sudom već je, po pravilu, zadatak redovnih sudova da procene da li je potrebno pozvati određene svedoke, te da li bi izjave predloženih svedoka ili izvođenje drugih predloženih dokaza i radnji bile relevantne i dovoljne za odlučivanje u konkretnom slučaju (vidi: ESLjP, delimična odluka o prihvatljivosti od 5. jula 2005. godine, *Harutyunyan protiv Jermenije*, br. 36549/03).
61. U tom smislu, Sud primećuje da je Osnovni sud u svojoj presudi A. br. 540/ 13 obrazložio da je, „za utvrđivanje činjeničnog stanja tokom glavnog pretresa, sud je saslušao svedoke: Fadil Alaj i Arsim Spahija kao i finansijskog stručnjaka Ali Shunjaku i izvodio je materijalne dokaze predloženih od stranaka i to: izveštaj kontrole PAK-a od 23.01.2011. godine u ime biznisa PKP „Marigona“ Đakovica, knjiga kupovine, knjiga prodaje, knjiga kase, podaci iz banke, stanje i siktas kao i račun koji su navedene u izveštaju kontrole od 23.01.2011. godine, bakarske kartice navedene u izveštaju stanja kontrole od

23.01.2011. godine, stanje sigtas od 11.06.2012. godine, u kojem se utvrđuje ukupan dug podeljen u poreskoj osnovici, kazne i kamate, rešenje Nezavisnog pregled odbora sa brojem A.br. 277 od 15.06.2006. godine, veštačenje finansijskog stručnjaka Ali Shunjaku sa brojem 57/2012 od 02.05.2012. godine, Rešenje Nezavisnog pregled odbora u Prištini sa brojem A.br. 66/2012 KAP-a od 09.07.2014. godine kao i slušao je odbranu optuženih Et'hem Bokshi i Luan Kazazi.“

62. Štaviše, Sud primećuje da su Apelacioni i Vrhovni sud u svojim presudama dali jasna i detaljna obrazloženja, kako po pitanju dokaza koje je Osnovni sud prihvatio i izveo, tako i po pitanju dokaza koje je odbio. Vrhovni sud je ovaj navod podnosioca obrazložio, “Što se tiče tvrdnje branilaca da je sud odbio njihov predlog o određivanju jednog finansijskog veštačenja, ovaj sud ocenjuje da prvostepeni sud je izneo obrazloženje što se tiče ovoga i ima dovoljno razloga, jer branioci nisu naveli razloga koji bi konstatovali protivrečnosti veštačenja stručnjaka i njegove protivrečnosti kako se tvrdi od odbrane, zbog ovoga sud je pravično utvrdio da određivanje drugog stručnjaka je bilo nepotrebno za ovu krivičnu stvar i u skladu sa članom 142. ZKPK-a, sud može odrediti drugog stručnjaka ako se podaci i nalazi stručnjaka suštinski razlikuju ili kada se njihovi nalazi su nejasni, nepotpuni ili u kontradikciji sa samim sobom ili razmotrenim okolnostima a ako se ovi nedostaci ne mogu izbeći ponovnim preispitivanjem stručnjaka, može se tražiti mišljenje drugih stručnjaka, a u konkretnom slučaju, sud je pravično procenio da odbrana nije dala dovoljno razloga što se tiče kontradikcija ili nalaza stručnjaka Ali Shunjaku i nije bilo nekog drugog stručnjaka u vezi sa ovim pitanjem, zato je odbio predlog odbrane kao neosnovan i tvrdnja da je prekršen princip „jednakosti oružja“ proizilazi da je neosnovan jer se ne radi o nikakvom kršenju jednakosti.“
63. Sud je već primetio da su redovni sudovi sproveli obiman i sveobuhvatan postupak u kojem su dokazi izneti od podnosioca zahteva i PAK-a. Pored toga, redovni sudovi su razmatrali zahtev podnosioca vezano za jedno drugo nezavisno veštačenje od drugog finansijskog stručnjaka obrazloživši da, “prema članu 142 ZKP-a, može odrediti drugog stručnjaka ako se podaci i utvrđivanja stručnjaka suštinski razlikuju ili kada njihova utvrđivanja su nejasna, nepotpuna ili u suprotnosti sa samim sobom ili sa ispitanim okolnostima a u slučaju da se ovi nedostaci ne mogu odstraniti ponovnim ispitivanjem stručnjaka, može se zatražiti mišljenje ostalih stručnjaka, u konkretnom slučaju sud smatra da odbrana nije dala dovoljno razloga što se tiče protivrečnosti ili utvrđivanja stručnjaka Ali Shunjaku i nije imao nekog drugog stručnjaka koji je dao drugačije mišljenje u vezi sa ovim pitanjem, s toga je odbio predlog odbrane kao neosnovan.“
64. Imajući u vidu gore navedeno, Sud smatra da su redovni sudovi dali jasne i precizne argumente kako bi potkrepili sve svoje nalaze i zaključke. Shodno tome, Sud ne može da oceni postupak pred redovnim sudovima kao proizvoljan.
65. U okolnostima konkretnog slučaja, Sud smatra da podnosilac zahteva nije dovoljno potkrepio svoje tvrdnje da tokom sudskih postupaka nije imao pogodnosti kontradiktornog postupka; da nije imao mogućnost da u raznim fazama postupka, iznese tvrdnje i dokaze koje je smatrao bitnim za svoj

predmet, da nije imao priliku da pobija tvrdnje i dokaze koje je iznela protivna strana, da sudovi nisu saslušali i ispitali sve njegove tvrdnje, koje su, gledano objektivno, bile bitne za rešenje predmeta i da činjenični i pravni razlozi za pobijanu odluku nisu detaljno izneti od strane Osnovnog, Apelacionog i Vrhovnog suda. Stoga, Sud smatra da je postupak, uzet u celini, bio pošten (vidi, predmet ESLJP-a, *Khan protiv Ujedinjenog kraljevstva*, br. 35394/97, odluka od 04. oktobra 2000. godine).

66. Sud, dalje, smatra da nezadovoljstvo podnosioca ishodom postupka od strane redovnih sudova ne može samo po sebi pokrenuti dokazanu tvrdnju o povredi prava na pravično i nepristrasno suđenje (vidi, *mutatis mutandis*, predmet ESLJP-a, *Mezotur - Tiszazugi Tarsulat protiv Mađarske*, odluka od 26. jula 2005. godine, stav 21).
67. Kao rezultat, Sud smatra da podnosilac zahteva nije potkrepio tvrdnje da su relevantni postupci na bilo koji način bili nepravilni ili proizvoljni i da su osporenim odlukom povređena prava i slobode zagarantovane Ustavom i EKLJP (vidi, *mutatis mutandis* predmet ESLJP-a, *Shub protiv Litvanije*, br. 17064/06, odluka od 30. juna 2009. godine).
68. Shodno tome, Sud zaključuje navodi podnosioca zahteva o povredi prava na fer i pravično suđenje zagarantovanih članom 31. Ustava i članom 6. EKLJP u vezi sa načelom jednakosti oružaja su (iii) navodi koji se kvalifikuju kao navodi "nepotkrepljeni ili neobrazloženi"; i kao takvi, ovi navodi podnosioca zahteva su očigledno neosnovani na ustavnim osnovama, kao što je propisano u stavu (2) pravila 39.

iii. Ocena Suda povodom navoda o povredi prava prava zagarantovanog članom 31. Ustava i člana 6. EKPLJ u vezi sa vezi pogrešnim ili proizvoljnim načinom primene zakonskih odredbi

69. U razmatranju ovih navoda u vezi sa pogrešnim tumačenjem zakona, gde podnosilac zahteva tvrdi da je tokom istraga sprovedene od strane Državnog tužilaštva, nije postupljeno u smislu člana 122. stav 2 i 132. stav 5.7 ZKPRK-a, stav 5. ZKPRK-a, kao i da je nisu ispoštovane norme člana 69. Zakona br. 03-1-222 o vremensko trajanju istrage krivičnih dela iz oblasti poreske administracije. Sud prvenstveno naglašava da je ova tvrdnja u suštini povezana sa pogrešno utvrđenim činjeničnim stanjem i pogrešnom primenom primenljivog zakona, tvrdnje koje, Sud, u skladu sa svojom sudskom praksom kao i sudskom praksom ESLJP-a, smatra "navodima četvrte instance".
70. U kontekstu ove kategorije zahteva, Sud naglašava da je on, na osnovu sudske prakse ESLJP-a, ali uzimajući u obzir i njegove karakteristike, koje su utvrđene u EKLJP-u, (vidi, s tim u vezi, objašnjenje u Praktičnoj smernici ESLJP-a od 30. aprila 2020. godine o kriterijumima o prihvatljivosti; deo I. Neprihvatljivost na osnovu merituma; A. Zahtevi koji su očigledno neosnovani; 2. "Četvrti stepen", stavovi 281 i 288), načela subsidijarnosti i doktrine četvrte instance, dosledno isticao razliku između "ustavnosti" i "zakonitosti" i potvrdio da nije njegov zadatak da se bavi greškama u činjenicama ili zakonu, koje je navodno izvršio redovan sud, osim i u meri u kojoj su se takvim greškama mogla povrediti prava

i slobode koje su zaštićene Ustavom ili EKLJP-om (vidi, u ovom kontekstu, između ostalog, slučajeve Suda KI179/18, podnosilac zahteva *Belgijzar Latifi*, Rešenje o neprihvatljivosti od 23. jula 2020. godine, stav 68; KI49/19, podnosilac *Akcionarsko društvo Limak Kosovo International Airport A.D., "Adem Jashari"*, rešenje od 31. oktobra 2019. godine, stav 47; KI56/17, podnositeljka *Lumturije Murtezaj*, rešenje o neprihvatljivosti od 18. decembra 2017. godine, stav 35; i KI154/17 i KI05/18, podnosioci *Basri Deva, Afordita Deva i Društvo sa ograničenom odgovornošću "Barbas"*, rešenje o neprihvatljivosti od 12. avgusta 2019. godine, stav 60).

71. Sud je takođe dosledno ponavljao da nije njegova dužnost da ponovo pregledava zaključke redovnih sudova u vezi sa činjeničnim stanjem ili primenom materijalnog prava i sam ne može da oceni činjenice koje su dovele do toga da redovni sud donese jednu umesto druge odluke. U suprotnom, Sud bi postupao kao sud "*četvrtog stepena*", što bi imalo za rezultat prekoračenje granica postavljenih u njegovoj nadležnosti (vidi, s tim u vezi, slučaj ESLJP-a, *Garcia Ruiz protiv Španije*, presuda od 21. januara 1999. godine, stav 28 kao i reference korišćene tu; i vidi, takođe slučajeve suda KI49/19, citirano iznad, stav 48; i KI154/17 i KI05/18, citirano iznad, stav 61).
72. Sud, ipak, naglašava da sudska praksa ESLJP-a i Suda takođe utvrđuju i okolnosti pod kojima treba napraviti izuzetke od ovog stava. Kao što je napred navedeno, dok redovni sudovi imaju primarni zadatak da reše probleme oko tumačenja primenljivog zakona, uloga Suda je da se uveri ili proveriti da efekti ovog tumačenja budu kompatibilni sa Ustavom i EKLJP (vidi predmet ESLJP-a *Miragall Escolano i drugi protiv Španije*, presuda od 25. maja 2000. godine, stavovi 33-39; i vidi, takođe, slučaj Suda KI154/17 i KI05/18, citiran u tekstu iznad, stav 63). U principu, takav izuzetak je povezan sa slučajevima za koje se ispostavilo da su očigledno proizvoljni, uključujući one u kojima je sud "*primenio zakon na očigledno pogrešan način*" u konkretnom predmetu i koji je mogao rezultirati "*proizvoljnim*" ili "*očigledno nerazumnim*" zaključcima za dotičnog podnosioca (za detaljnije objašnjenje o konceptu "*primene zakona na očigledno pogrešan način*", vidi, između ostalog, ECHR Vodič za član 6. Evropske konvencije (građanski aspekt), 31. avgust 2020, deo IV. Proceduralni kriterijumi; 3. četvrti stepen; b. Opseg i ograničenja sudskog nadzora, stavovi 329-333; slučaj Suda KI154/17 i 05/18, citiran u tekstu iznad, stavovi 60 do 65 i tu korišćene reference).
73. Sud primećuje da je što se tiče ovih tvrdnji podnosioca zahteva Apelacioni sud je obrazložio da u slučaju podnosioca zahteva nije bili dve optužnice kao on navodi već da je dana *25.03.2015. god. samo je ispravljena tehnička greška u vezi sa pravnom kvalifikacijom krivičnog dela*.
74. Sud takođe primećuje da je u smislu ovih tvrdnji Vrhovni sud obrazložio da što se tiče vremenskom trajanju istrage predviđa se da vremensko trajanje istrage je prema poreskom krivičnom delu je jedna godina sa mogućnošću daljnjeg produženja tog potrebnog dodatnog vremena i opravdano složenošću slučaja.
75. U obrazloženju dela presude Apelacioni sud koji se tiče blagovremenosti istražnog perioda se navodi, "*Optužnica je podignuta u roku od godinu dana, onako kako se predviđa članom 69. Specijalnog zakona 03/L – 222 o poreskoj*

administraciji i postupcima, zato što je rešenje o pokretanju istrage PP/ II. br. 756/2012 doneto dana 14.05.2013. god., dok je optužnica PP/ II. br. 756/2012 predata sudu dana 14.11.2013. god. a što znači da je bilo u roku od godinu dana, shodno članu 69. Zakona br. 03/L – 222 o poreskoj administraciji i postupcima, dok u vezi sa optužnicom PP/ II. br. 756/2012 od 25.03.2015. god. ovaj sud ocenjuje da se ne bavimo sa dve optužnice onako kako navode branioci optuženih u žalbama, jer se iz dopisa tužilaštva od 25.03.2015. god. utvrđuje da je samo ispravljena tehnička greška u vezi sa pravnom kvalifikacijom krivičnog dela, stoga žalbeni navodi što se tiče suštinskih povreda krivičnog postupka su neosnovani.”.

76. U takvim okolnostima, imajući u obzir tvrdnje koje su navedene od strane podnosioca zahteva i činjenice koje su podnete sa njene strane, kao i obrazloženja redovnih sudova koja su navedena iznad, Sud smatra da podnositelj zahteva nije dovoljno dokazala i potkrepila svoje tvrdnje da su redovni sudovi možda "primenili zakon na očigledno pogrešan način ", što je dovelo do " proizvoljnim " ili " očigledno nerazumnih " zaključaka za podnosioca zahteva, i, samim tim, njegove tvrdnje u vezi sa pogrešnim tumačenjem i primenom zakona na snazi se kvalifikuju kao tvrdnje koje spadaju u kategoriju " četvrte instance " i kao takve, odražavaju tvrdnje na nivou " zakonitosti " i nisu argumentovane na nivou " ustavnosti ". Zbog toga, iste su očigledno neosnovane po ustavnim osnovama, kako je to i određeno u stavu (2) pravila 39 Poslovnika o Radu.

iv. Ocena Suda povodom navoda o povredi prava zagaranovanih člana 1. Protokola 1. EKLJP-a

77. Pored toga, Sud primećuje da podnosilac zahteva tvrdi da su osporenim rešenjem Vrhovnog Suda povređena njena prava zagaranovana članom 1. Protokola br. 1 EKLJP. U konkretnom slučaju, podnosilac zahteva samo pominje relevantni član EKLJP, ali ne razrađuje dodatno kako i zašto je došlo do povrede ovog relevantnog članova EKLJP. Povredu ovog članova podnosilac zahteva u osnovi povezuje sa navodnom pogrešnom primenom zakona odnosno povredama člana 31. Ustava, članom 6. Konvencije, a ove navode podnosioca zahteva Sud je već ocenio kao očigledno neosnovane u skladu sa Ustavom, vidi predmet Suda KI166/20, podnosilac zahteva: *Ministarstvo rada i socijalne zaštite*, rešenje o neprihvatljivosti od 17. decembra 2020. godine, stav 52).
78. Sud podseća da je dosledno isticao da samo pozivanje na članove Ustave i Konvencije i njihovo pominjanje nije dovoljno da se izgradi argumentovana tvrdnja o ustavnoj povredi. Kada se tvrde takve povrede Ustava, podnosioci zahteva treba da obezbede obrazložene navode i ubedljive argumente (vidi predmet Suda KI175/20, podnosilac zahteva: *Kosovska agencija za privatizaciju*, rešenje o neprihvatljivosti od 27. aprila 2021. godine, stav 81, vidi predmet Suda KI166/20, citiran gore, stav 51). Stoga, Sud, u odnosu na ove navode, u skladu sa svojom praksom, proglašava zahtev podnosioca očigledno neosnovanim i samim tim neprihvatljivim.
79. Stoga, Sud zaključuje da navodi podnosioca zahteva o povredi članom 1. Protokola br. 1 EKLJP, trebaju se proglasiti neprihvatljivim kao očigledno neosnovanu jer se ovi navodi kvalifikuju se kao navodi koji spadaju u kategoriju

(iii) „nepotkrepljeni ili ne obrazloženi“ navodi jer je podnosilac zahteva nije dokazao i nije dovoljno potkrepio svoje navode u vezi sa povredama njegovih prava već je jednostavno naveo jednu ili više odredaba EKLJP ili Ustava, ne objašnjavajući pritom na koji su način one prekršene, Prema tome, isti su očigledno neosnovani na ustavnim osnovama, kao što je propisano u stavu (2) pravila 39 Poslovnika.

Zaključak

80. U zaključku, Sud u vezi sa navodima podnosioca zahteva o povredi i. prava zagarantovanog članom 31. Ustava i člana 6. EKPLJ u vezi sa načelom *ne bis eiden* kvalifikuje iste kao navode druge (ii) kategorije „očigledni ili jasni nedostatak povreda“; ii. povredu prava članom 31. Ustava i člana 6. EKPLJ u vezi sa načelom jednakosti oružaja kvalifikuje iste kao navode treće (iii) kategorije „nepotkrepljeni ili ne obrazloženi“ navodi; iii. povredu prava zagarantovanog članom 31. Ustava i člana 6. EKPLJ u vezi sa vezi pogrešnim ili proizvoljnim načinom primene zakonskih odredbi kvalifikuje iste kao navode prve (i) kategorije navodi „četvrtog stepena“; i iv. povredu prava zagarantovanih člana 1. Protokola 1. EKLJP-a. Sud kvalifikuje kao navode treće (iii) kategorije koje karakteriše „nepotkrepljeni ili ne obrazloženi“ navodi i kao takvi, isti su očigledno neosnovani na ustavnim osnovama.
81. Shodno tome, Sud zaključuje da se zahtev podnosioca zahteva u celini mora proglasiti očigledno neosnovanim na ustavnim osnovama, a samim tim i neprihvatljivim, kako je utvrđeno pravilom 39 (2) Poslovnika.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članovima 113.1 i 113.7 Ustava, članom 20. Zakona i pravilima 39 (2) i 59 (1) Poslovnika, na svojoj sednici održanoj dana 3. novembra 2021. godine, većinom glasova

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovo rešenje stranama;
- III. DA OBJAVI ovo rešenje u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ovo rešenje stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Bajram Ljatić

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka-Nimani